

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 15 juni 1933 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion rörande viss ändring av lagen den 10 oktober 1913 (nr 239) angående köttbesiktning och slakthus.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 530, vilken behandlats av andra lagutskottet, hava herrar *Pettersson* i Dahl och *Eriksson* i Toftered, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 262 angående vissa åtgärder till främjande av avsättningsförhållandena för slaktdjur samt kött och fläsk, hemställt, att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring av lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus, att köttbesiktningstvång må kunna införas även i egentliga landskommuner efter framställning av de kommunala myndigheterna.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för den i motionen gjorda hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Gällande stadganden angående köttbesiktningsväsendets omfattning återfinnas i 2 § 2 mom. av 1913 års lag. Däri föreskrives, att köttbesiktningstvång må av Konungens befallningshavande stadgas för stad eller annat samhälle, där hälsovårdsstadgans för riket föreskrifter rörande stad i tillämpliga delar gälla, eller visst område av stad eller sådant samhälle på framställning av stadsfullmäktige eller däremot svarande kommunalmyndighet. Såsom villkor för köttbesiktningstvångs införande gäller, att genom samhällets försorg och på dess bekostnad anställas nödigt antal besiktningmän och vidtagas de övriga åtgärder, som erfordras för att köttbesiktning inom ifrågavarande område må kunna äga rum utan större vare sig tidsutdräkt eller annan olägenhet.

Uti ett den 16 december 1932 avgivet betänkande har *jordbruksutredningen* framlagt vissa förslag i syfte att stödja exporten av slaktdjur samt kött och fläsk. Lämpligaste formen för anskaffning av de medel, som erfordras för att genomföra ifrågavarande förslag, har jordbruksutredningen ansett vara, att en allmän omsättningsavgift pålägges slaktdjur eller kött och fläsk. I fråga om grunderna för uttagande av en dylik omsättningsavgift har jordbruksutredningen anfört bland annat följande:

En sådan omsättningsavgift bör givetvis utgå endast en gång för samma vara, oberoende av det antal äganderättsövergångar, för vilka densamma blir föremål. På grund därav är det lämpligt, att varan i samband med av-

giftens erläggande på ett eller annat sätt stämplas eller märkes, så att den samma kan i fortsättningen identifieras såsom ej längre avgiftsbelagd. Med denna utgångspunkt har jordbruksutredningen funnit sig böra undersöka möjligheterna att anknyta uppbörderna av ifrågavarande avgift till den under statligt överinseende stående köttbesiktningen och den sig därtill anslutande stämplingen av besiktigat kött. Därvid har det visat sig, att en sådan kombination skulle ur rent praktiska synpunkter innebära vissa fördelar. — Med besiktningsväsendets nuvarande omfattning i Sverige kommer visserligen en mindre del av jordbrukets saluöverskott av kött och fläsk att undandragas ifrågavarande omsättningsavgift, något som får anses innebära en orättvisa mot dem, som hava att erlägga sådan avgift, men nackdelarna därav reduceras i hög grad, därest i anslutning till vad jordbruksutredningen i annat sammanhang anfört besiktningstvång införes för samtliga städer och samhällen med ett innevånareantal av minst 4,000 personer. Även med den gestaltning, som besiktningsväsendet för närvarande har, synas emellertid olägenheterna av berörda olikformighet ej vara så stora, att de få förhindra, att erläggande av omsättningsavgiften anknytes till uppbörderna av kommunala besiktningssavgifter.

För främjande av organisationen å slaktdjursmarknaden samt konsumtionen inom landet av kött och fläsk har jordbruksutredningen i sitt betänkande föreslagit eller ifrågasatt åtskilliga, delvis vittgående ändringar i gällande bestämmelser om köttbesiktning och slakthus samt i köttthanteringen berörande hälsovårdsföreskrifter. De flesta av jordbruksutredningens synpunkter härutinnan hava sammanfattats i en vid betänkandet fogad promemoria angående lagstiftningen rörande kontroll å kött och andra köttvaror. I nämnda promemoria har jordbruksutredningen bl. a. uttalat, att önskemålet att det skulle finnas möjlighet att införa köttbesiktningstvång i egentliga landskommuner syntes värt beaktande, särskilt med hänsyn till betydelsen av ett ökat förtroende för köttvarornas i hygieniskt avseende fullgoda beskaffenhet.

Uti en den 31 maj 1933 till riksdagen avlämnad proposition, nr 262, vilken hänvisats till jordbruksutskottets behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av jordbruksutredningens förut omnämnda betänkande av den 16 december 1932, föreslagit riksdagen att vidtaga vissa åtgärder till främjande av avsättningsförhållandena för slaktdjur samt kött och fläsk. Sålunda har i propositionen bl. a. föreslagits, att riksdagen måtte antaga ett vid propositionen fogat förslag till förordning angående slaktdjursavgift. Enligt 1 § i denna förordning skulle slaktdjursavgift upptagas för kött, som godkänts vid besiktning enligt 1913 års lag angående köttbesiktning och slakthus.

Föredragande departementschefen, statsrådet Sköld, anför i propositionen beträffande sättet för slaktdjursavgiftens upptagande bland annat följande:

Att vissa nackdelar äro förbundna med det av jordbruksutredningen föreslagna uppördssystemet, enligt vilket skyldigheten att erlägga omsättningsavgift blir beroende av huruvida varan underkastas besiktning, har redan av utredningen själv framhållits. Förslaget erbjuder emellertid ur praktiska synpunkter sådana förtjänster, att jag — ehuru jag icke för

närvarande är beredd att tillstyrka jordbruksutredningens förslag om skärpta bestämmelser angående besiktningstvång — anser mig böra tillstyrka, att uppbörden verkställas i den av utredningen angivna ordningen. Omsättningsavgift bör sålunda uppbäras för vid besiktning godkänt och med avgift belagt kött dels vid offentliga slakthus och köttbesiktningsbyråer, dels ock vid exportslakterier och andra under offentlig kontroll ställda slakteriinnrättningar.

I fråga om de ändringar i gällande bestämmelser om köttbesiktning och slakthus samt i kötthanteringen berörande hälsovårdsföreskrifter, som jordbruksutredningen i sitt betänkande föreslagit eller ifrågasatt, anför departementschefen följande:

De av jordbruksutredningen i förevarande hänseenden berörda spörsmålen äga nära samband med ett stort antal tidigare till Kungl. Maj:t från olika håll inkomna, ännu på prövning beroende framställningar. Samtliga förslag torde lämpligen böra behandlas och avgöras i ett sammanhang. Med hänsyn till ärendets vidlyftiga och invecklade beskaffenhet har dess beredning icke nu medhunnits. Det är emellertid min avsikt att snarast igångsätta ifrågavarande arbete, och är det min förhoppning att, i den mån så kan finnas påkallat, förslag i ämnet skola kunna underställas 1934 års riksdag.

Enligt vad föredragande departementschefen i propositionen nr 262 upplyst kommer frågan om ändringar i gällande bestämmelser om köttbesiktning och slakthus ävensom andra i nära samband därmed stående spörsmål att snarast upptagas till utredning i jordbruksdepartementet. Det är departementschefens förhoppning, att denna utredning kan bli avslutad så snart, att, i den mån så kan finnas påkallat, förslag i ämnet skola kunna underställas nästa års riksdag. Då den i motionen väckta frågan alltså ligger under Kungl. Maj:ts prövning, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att förevarande motion, II: 530, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 juni 1933.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, von Geijer**, *Öhman, Norman**, *K. W. Bodin* och *Gottfrid Karlsson*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Kalmar, *Hage, Johanson* i Halla-gården*, *Wallerius** och *Aronson*, fru *Nordgren* samt herr *Hermansson**.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.